

Datum

22 oktober 2020

Onze referentie

27191785

verslag

Overleg vertegenwoordigers Ring 2 met de Inspectie van het Onderwijs

Vergaderdatum en -tijd

7 oktober 2020, 13:00u - 15:00u

Vergaderplaats

Webex (online)

Aanwezig

NJPV, ConnectGroen, LECSO, Nederlandse Montessori Vereniging, Oudervereniging Balans, VBS, VBSO, Vereniging van vrijescholen, Verus, VGS, VOO, VOS/ABB, Inspectie van het Onderwijs

1. Opening en mededelingen

De inspectie meldt dat er een interne evaluatie van de Ringen is gedaan. Hieruit is een voorstel gekomen dat het nodig is om de Ringen-overleggen (drie per jaar) met bestuurlijke afvaardiging of vertegenwoordiger met mandaat te laten plaatsvinden. De consultatie van het onderzoekskaders voor bovenstaande partijen vindt plaats in de Ringen.

Verder vraagt de inspectie de leden van Ringen 2 om voor het einde van het jaar agendapunten aan te leveren bij de secretaris.

VGS is zoekend naar de rol van de profielorganisaties in het vaststellen van de kaders. De inspectie geeft aan dat dit aan de orde komt bij agendapunt drie.

2. Coronavirus en toezicht door inspectie

De inspectie geeft een presentatie over de uitkomsten van de Covid-19 monitor. De presentatie eindigt met een aantal vragen aan de deelnemers van de Ringen.

Verder wordt een korte toelichting gegeven op de huidige werkwijze van de inspectie, die ook terug te vinden is op de website.

Reacties deelnemers algemeen:

- LECSO geeft aan dat we vooruit moeten kijken naar de examens, het is nu al duidelijk dat die ook dit jaar anders zullen verlopen.
- De inspectie onderkent dat dit belangrijk is en zal dit zeker onder ogen blijven brengen.
- VGS ziet zorgvuldigheid in alles bij de inspectie en vraagt of er al meer duidelijkheid is over hoe zal worden omgegaan met de Staat van het Onderwijs (hierna 'Staat').
- De inspectie geeft aan dat de inhoud van de Staat deels beschrijvend zal zijn, om het beeld van deze tijd goed vast te leggen maar ook omdat er minder gegevens zijn over

leerlingprestaties. In volgende Staten hoopt de inspectie meer te kunnen rapporten over bijvoorbeeld leerlingstromen.

Reacties deelnemers op de vraag: *Welke aspecten worden nu niet belicht door ons onderzoek, waarvan u wel zou verwachten dat de IvhO daar een beeld van heeft?*

- VBS ziet dat er veel initiatieven zijn voor het inhalen van achterstanden, bijvoorbeeld buddy's voor middelbare scholieren. Een flankerende vraag aan scholen kan zijn: welke initiatieven zijn er en leveren die ook iets op?
- De inspectie is bekend met initiatieven zoals zomerscholen, maar heeft daar geen compleet beeld van. Met de huidige beschikbare data kan geen evaluatie van het effect worden gemaakt, mogelijk pakken andere partijen dit op.
- De Vereniging van vrijescholen merkt op dat er verschillende onderwijsdoelen in beeld moeten komen en vraagt hoe de inspectie die in beeld kan krijgen. Onderwijs vindt deels thuis plaats waardoor interactie ontbreekt, wellicht zijn gevolgen hiervan ernstiger dan alleen cognitief.
- De inspectie antwoordt dat de zorgen hierover bekend zijn en dat de monitor wel een brede insteek heeft, waarbij ook wordt gekeken naar sociale ontwikkeling en veiligheid. Daarbij zal niet de gehele dynamiek volledig in beeld komen, bijvoorbeeld de ontwikkelingen in technische zin; daar zijn onvoldoende gegevens over bekend.

Reacties deelnemers op de vraag: *Is het mogelijk voor de IvhO om een fair beeld te geven van de situatie waar wij ons nu in bevinden?*

- VGS ziet een grote ontwikkeling in de relatie tussen school en ouders. Het zou fair zijn dit ook een prominente plek te geven in de Staat.
- De inspectie geeft aan op dit punt een kwalitatief beeld te hebben, maar geen kwantitatief beeld. Het is wel de bedoeling dit aan te vullen met uitkomsten uit andere onderzoeken.
- LECSO deelt de wens voor een breed beeld in plaats van enkel een focus op kwalificaties. Een belemmering hierin is de terughoudendheid van LECSO in het bevragen van schoolleiders in deze drukke periode.
- De inspectie beaamt dat het een uitdaging is om een breed beeld te geven. Wel wordt inspecteurs in de uitvoering van de monitor gevraagd een holistische blik te hebben en zich dus niet uitsluitend op kwantitatieve data te richten.

Reacties deelnemers op de vraag: *Er vallen op dit moment gaten in de informatie door het wegvallen van toetsen en examens. Goed zicht op resultaten is juist nu belangrijk. Deelt u onze zorgen daarover?*

- LECSO bevestigt deze zorgen te delen.
- VOO merkt op dat het wegvallen van toetsen en examens niet leidt tot het instorten van het onderwijs en vraagt of er geen andere manieren zijn om te bezien hoe leerlingen zicht ontwikkelen.
- ConnectGroen ziet een kans om te bekijken wat de gevolgen zijn van het niet afnemen van examens; wat is de waarde van de examens en neemt de kwaliteit van het onderwijs dan af?
- De Vereniging van vrijescholen sluit zich aan bij de voorgaande sprekers en ziet mogelijkheden om naar een meer formatieve manier van toetsen te gaan.
- LECSO onderschrijft dat het mooi is dat er nu geëxperimenteerd kan worden maar heeft ook zorgen; vorig schooljaar was er nog een periode (schoolexamens) die konden worden gebruikt voor een eindoordeel, dit jaar is dat de vraag. Hoe gaan we dit jaar diploma's uitreiken?
- De inspectie reageert op de gemaakte opmerking en ziet ook dat de afgelopen periode een kans biedt om te zien wat er gebeurt zonder eindtoets en na te denken over andere mogelijkheden. Wel hebben toetsen en examens een belang voor de leerling en daarnaast een secundaire functie; ze zeggen iets over hoe het stelsel en afzonderlijke scholen functioneren. Er zijn grote verschillen en die worden op deze manier vastgelegd. Ook zijn ze een objectieve maatstaf.

3. Onderzoekskader 2021

De inspectie geeft via een presentatie een toelichting op de stand van zaken rond de evaluatie en bijstelling van de onderzoekskaders. Het proces bevindt zich momenteel in de raadplegingsfase, daarna volgt de formaliseringsfase. In de bestuurlijke overleggen binnen de verschillende sectoren zijn de conceptkaders ook besproken.

Alle deelnemers wordt gevraagd om voor 1 november hun schriftelijke reactie op de kaders naar de inspectie te sturen.

Reacties deelnemers:

- Verus vindt de presentatie helder en inzichtelijk en zal schriftelijk reageren op het kader. Een aantal kwesties die in deze reactie zullen worden opgenomen:
 - De vraag wat de wettelijke grondslag is voor het referentiekader stelsel. Ook het woord functie is niet handig gekozen, elke school draagt bij aan functies en om hierop te oordelen moeten er ook doelen zijn. Dit raakt aan de vrijheid van onderwijs. Ook in het schema lijkt het stelsel

een afzonderlijke identiteit terwijl juist alle afzonderlijke delen samen het stelsel maken, inclusief de inspectie.

- Hoe wordt aangekeken tegen scholen en instellingen? Als maatschappelijke organisatie of als schakel in een overkoepelend systeem? Dit is een grote conceptuele keuze, het kader schuift op naar een meer functionele benadering.

- T.a.v. Financieel Beheer wordt de kwaliteit van bedrijfsvoering gelijkgesteld aan de kwaliteit van onderwijs, terwijl dit een ander type kwaliteit is. Ook zijn doelmatigheid en continuïteit nog niet geoperationaliseerd.

- Laat de formulering over Burgerschap niet teveel ruimte voor interpretatie vanuit de inspectie?

- Sociaal-maatschappelijke competenties worden in verband gebracht met prestaties, hier is uitleg bij nodig.

- In het hoofdstuk over de werkwijze wordt gesproken alsof het mogelijk is om te oordelen op regio, dit is niet gewenst en vraagt om verheldering.

- VOS/ABB stuurt nog een schriftelijke reactie en stelt de vraag met welk kader een eenpitter wordt beoordeeld. De inspectie antwoordt hierop dat dit maatwerk is.
- VGS heeft bij scholen reacties opgehaald en zal binnenkort de schriftelijke reactie sturen. VGS onderstreept de opmerking van Verus over burgerschap en vindt het fijn dat er nadrukkelijker wordt gekeken naar het bestuur. Verder ziet VGS een spanningsveld tussen wat maatschappelijk/politiek gewenst is en wat scholen doen; de indruk is dat bepaalde politieke accenten makkelijker een podium kunnen krijgen in dit kader. Tot slot is de vraag wat de relatie is tussen themaonderzoeken en actuele politieke accenten.
- ConnectGroen heeft een aantal toelichtende vragen, o.a. of al bekend is hoe de inspectie gaat toezien op de nieuwe leerroutes vmbo-mbo. De inspectie geeft hierop aan dat er voor deze leerroute een nieuw kader is, vanuit vo en mbo gezamenlijk. Dit is een bijlage bij de sectorale kaders van vo en mbo, voorzien van specifieke wet- en regelgeving.
- De inspectie ziet de schriftelijke reacties met belangstelling tegemoet en benoemt dat er goede vragen zijn gesteld. In reactie op de genoemde aandachtspunten antwoordt de inspectie als volgt:
 - De inspectie herkent de vragen omtrent burgerschap. De wettelijke kaders zijn leidend voor de inspectie, uitspraken zullen ook altijd binnen die context worden gedaan.
 - Het samenvoegen van kwaliteit en financiën is o.a. gedaan omdat uit evaluaties naar voren kwam dat het scheiden hiervan niet logisch is. In de verantwoording in de

jaarstukken hangen deze bijvoorbeeld altijd samen.
- Over het stelsel en de kernfuncties geeft de inspectie aan dat de kernfuncties een analytische tool zijn om op stelselniveau in beeld te krijgen waaruit stelselkwaliteit is opgebouwd.

4. Rondvraag en afsluiting

- VOS/ABB meldt dat er veel speelt rondom het advies over mondkapjes en het niet-verplichtende karakter hiervan. Er zijn bijvoorbeeld ouders die weigeren hun kind met mondkapje op naar school te laten gaan. Dit leidt soms tot onnodige schorsingen. Kan de inspectie hier een duidelijke rol in innemen?
- De inspectie antwoordt dat hierin behalve een signaalfunctie geen rol voor hen is weggelegd.
- De inspectie meldt dat in het Ringen 1 overleg het verzoek is gedaan om voortaan twee maal per jaar een Ringen-overleg te voeren en daarnaast eenmaal per jaar een beleidsoverleg.
- De inspectie bedankt de aanwezigen voor de inbreng en participatie.
- Alle deelnemers wordt gevraagd om voor het eind van jaar agendapunten aan te leveren bij de secretaris.